МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет/інститут _природничих наук___
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

__Зональні системи землеробства__
Освітня програма __Агрономія_____

Спеціальність _201 Агрономія_____

Галузь знань ___20 Аграрні науки та продовольство_____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “23” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація

2. Опис дисципліни

3. Структура курсу

4. Система оцінювання курсу

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

6. Ресурсне забезпечення

7. Контактна інформація

8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Зональні системи землеробства
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2. Опис дисципліни

Зональні системи землеробства є дисципліною, яка сприяє формуванню в майбутніх фахівців системних, комплексних знань та практичних навичок їх застосування з землеробства, для ефективного вирощування сільськогосподарських культур та отримання продукції високої якості.. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички в сфері сучасних систем землеробства, систем обробітку ґрунту, інноваційних елементів технології вирощування сільськогосподарських культур.

Мета та цілі курсу

Метою зональних систем землеробства є детальне вивчення, систематизація та розробка ефективних заходів системи землеробства в конкретно взятому господарстві, зональності, тощо, що в кінцевому випадку повинно забезпечити збільшення родючості ґрунтів, врожайності с-г культур, зменшення впливу негативних кліматичних умов під час вегетаційного періоду.

Основними завданнями вивчення дисципліни “ Зональні системи землеробства ” є:

- володіти знаннями щодо особливостей зональної системи землеробства на території України;
- детально освоїти організаційно-економічних, агротехнічних, меліоративних та поле захисних мір, що направлені на ефективне використання землі в різних зональних систем землеробства;
- володіти знаннями щодо особливостей вирощування сільськогосподарських культур в різних зональних систем землеробства та їх рентабельності.
- визначати втрати сільськогосподарського виробництва при пошкодженні ґрунтів;
- вміти застосовувати різні та розробляти проекти системи сівозмін, обробітку ґрунту, добрив боротьби з бур’янами, шкідниками та хворобами, розробки інтегрованого захисту з врахуванням особливостей зональності системи землеробства.

Компетентності

ЗК1 - здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
ЗК3.- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технології вирощування сільськогосподарських культур. СК4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції.
Програмні результати навчання ПРН7 - розробляти та реалізовувати проєкти екологічно-безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності. ПРН12. - Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, в тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов. ПРН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Зональні системи землеробства та їх історичний розвиток.	Особливості системи землеробства, засоби та принципи. Вчення А. Т. Болотова, І. М. Комова, В. О. Левшина. Вчення про зональні системи землеробства Івана Михайловича Комова. Особливості системи сільського господарства за І. О. Стебутом.	Тести, питання
2.	Природно-сільськогосподарське (ерозійне) районування земельного фонду.	Природно-сільськогосподарська зони, провінції, округи, їх класифікація. Порядок здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, ерозійного та інших видів районування. Основні критерії районування (зонування) земель.	Питання
3.	Система сівозмін як основа землеробства.	Особливості наукових досліджень з питань сівозмін. Сучасне розуміння та характеристика попередників сільськогосподарських культур. Методи складання схем сівозмін, динамічне чергування культур і парів у часі.	Тести, питання
4.	Меліоративні та ґрунтозахисні заходи.	Ерозія та дефляція. Протиерозійні заходи, їх зміст, значення та ефективність. Ґрунтозахисні технології вирощування культур. Методи регулювання водного режиму за різних екологічних та ґрунтово-кліматичних умов.	Тести, питання
5.	Альтернативне	Біологізація землеробства як напрям	Питання

	землеробство: основні ознаки, проблеми та перспективи розвитку	підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Розвиток органічного землеробства в контексті раціонального використання й відтворення родючості ґрунтів. Оцінка економічної ефективності органічного сільського господарства.	
6.	Сучасні системи землеробства.	Види сучасних систем землеробства. Застосування різних систем сівозмін, їх переваги та недоліки (просапна, зерно парова, зерно просапна, зерно паропросапна, зернотрав'яна та плодозмінна).	Тести, питання
7.	Система землеробства на Поліссі.	Агрокліматична характеристика. Ґрунтовий покрив Полісся. Сонячна радіація. Температурні умови. Режим опадів. Система сівозмін. Обробіток ґрунту в сівозміні. Система удобрення культур. Особливості розробки системи захисту рослин від шкідливих організмів на Поліссі.	Питання
8.	Система землеробства в Лісостепу.	Агрокліматична характеристика Ґрунти Лісостепу та їх сільськогосподарське використання. Забезпеченість опадами та посушливі явища. Вологозабезпеченість основних сільськогосподарських культур. Агрометеорологічна характеристика весняних польових робіт. Агрокліматичні умови для післяжнивних та післяукісних культур. Система сівозмін.	Тести, питання
9.	Система землеробства в Степу.	Агрокліматична характеристика зони Степу. Сонячна радіація. Температурні умови. Режим опадів. Ґрунтовий покрив степу. Вологозабезпечення культур. Система сівозмін. Обробіток ґрунту в сівозміні. Система обробітку ґрунту на зрошуваних землях Система удобрення культур. Особливості розробки системи захисту рослин від шкідливих організмів в різних агрокліматичних зонах Степу.	Питання
10.	Землеробство в умовах гірських та передгірських районів Карпат та Криму.	Агрокліматична характеристика. Ґрунтовий покрив Карпат та Криму. Сонячна радіація. Температурні умови. Режим опадів. Система	Тести, питання

		сівозмін. Обробіток ґрунту в сівозміні. Система удобрення культур. Особливості розробки системи захисту рослин від шкідливих організмів на території Карпат та Криму.	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	20
Самостійна робота	0
Контрольна робота	20
Індивідуальне завдання	10
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
80 – 89	**B**	добре	
70 – 79	**C**		
60 – 69	**D**	задовільно	
50 – 59	**E**		
26 – 49	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні							Разом
	1	2	3	4	5	6	7	
Лекції								0
Практичні з-тя		5	5	5	5			20
Самостійна р-та								
Контрольна роб.							20	20
Індивідуальні завдання						10		10
Екзамен/Залік								50
Всього за тиж-нь		5	5	5	5	10	20	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії та інше
Література: 1 Гудзь В. П., Примак І. Д., Будьонний Ю. В. Землеробство: Підручник. — К.: Урожай, 1996. — 384 с. 2. Гудзь В. П., Примак І. Д. та ін. Адаптивні системи землеробства: Підручник. — К.: Центр учбової л-ри, 2007. — 334 с. 3. Земельні ресурси України / За ред. акад. В. В. Медведєва. — К.: Аграрна наука, 1998. - 150 с. 4. Порсев И.Н., Исаенко В.А. Зональные системы земледелия: методические указания по изучению дисциплины / Сост.: Порсев И.Н., Исаенко В.А. – Курган: Изд-во КГСХА, 2014. – 27с. 5. Григорів Я.Я., Климчук М.М. Формування поживного режиму чорнозему опідзоленого в короткоротаційних сівозмінах. *Таврійський науковий вісник.* 2020. Вип. 112. С. 47-54 6. Действие фтористого сульфурила на амбарных клещей / В.А. Мамонтов, В.А. Романко, Т.Н. Журавчак, А.Т. Дудинская // Защита и карантин растений. – 2012. – № 10. – С. 34-36. 7. Т.М. Журавчак Нематоцидна дія фтористого сульфурилу / Т.М. Журавчак, В.О. Романко, О.Я. Бокшан // Захист і карантин рослин. – випуск 59 – 2013. – С. 86-95 8. Пат. 96871 UA, МПК A01P 7/02 Спосіб контролю чисельності рухомих стадій комірних кліщів методом фумігації фтористим сульфурилом / В. О. Романко, Т.М. Журавчак, О.Я. Бокшан; заявник Закарпатський територіальний центр карантину рослин Інституту захисту рослин НААН України. – № u 201408547; заявл. 28.07.2014; опубл. 25.02.2015, Бюл. № 4, 2015р. 9. Пат. 96871 UA, МПК A01P 7/02 «Спосіб контролю чисельності комах-шкідників запасів зернобобової продукції при фумігації фтористим сульфурилом» / В. О. Романко, Дудинська А.Т. заявник ДВНЗ "УЖНУ". - № u 201703129 заявл. – 03.04.2017; опубл. 25.09.2017, бюл. № 18, 2017.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Лісового і аграрного менеджменту, адреса вул. Галицька 201, каб. 107, (0342) 59-61-66; (0342)59-61-72, https://kag.pnu.edu.ua/ , електронна адреса klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактна інформація викладача	klam@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про

	етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від

	06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач _____ **Я.Григорів**